

ABONAMENTUL
Pe un an . 24 Cor.
Pe jum. an . 12 "
Pe o lună . 2 "

Nr. de Duminică
Pe un an . 4 Cor.
Pentru România și :
America . . 10 Cor.

Nr. de zi pentru Ro-
mânia și străinătate pe
an 40 franci.

TRIBUNA

REDACTIA
și **ADMINISTRAȚIA :**
Miksa utca 2—3.

INSERTIUNILE
se primesc la adminis-
trație.
Manuscripte nu se în-
poiază.
Telefon pentru oraș și
comitat 502.

Anul XIII.

NUMĂR POPORAL

Nr. 12

Să luăm aminte.

(*) Alegerile viitoare, după toate semnele se vor face tot pe temeiul legii de acum. Baronii din dieta ungurească, împreună cu uneltele lor au știut să împiedice întruparea votului obștesc (sufrajul universal) pe care Majestatea Sa ni-l făgăduise în primăvara anului 1906. Nu credem însă să ajungă ființă nici gândul blestemat al ministrului Andrásy, care venise cu un plan de lege, nu se poate mai rușinos: domnilor și bogătanilor să li-se dea câte 2—3 voturi, iar oamenii săraci și nevoiași să nu aibă nimic.

Dacă vrem deci ca la alegerile viitoare să nu pățim ca la Bocșa și Oravița, să fim cu luare aminte de pe acum. În săptămâna trecută, un prieten din părțile Dejului sună alarma, arătând ticăloșiile ce se săvârșesc pe acolo, pentru a despoia pe români de dreptul de alegători. Aceleași ticăloșii se fac pretutindeni. Notarii comunali în înțelegere cu comisiile alcătuite numai din unguri, șterg cu grămada pe români din lista alegătorilor. Preoții, învățătorii și alți cărturari români, să ia bine seama și când vine comisia în sat să stea de față și pe de-o parte, să nu lase a se șterge cei cu drept și pe de altă parte a se înscrie cei fără drept.

Iar de cumva notarii și consiliile tot ar săvârși blăstămății, să înainteze apelată la comitat. Dacă nici aici nu se ține socoteala de lege, să facă arătare la Curie.

Știm cu toții ce vrea stăpânirea ungurească: să fie cât mai puțini alegători români, ca astfel, la viitoarele alegeri să-i poată înfrica și ademeni cu atât mai ușor. Cine nu înțelege că din 3—400 de voturi nu este greu stăpânirii să ducă 200 unde vrea. Este însă mai greu să facă ce vrea, într'un cerc cu 3—4000 alegători români. Iar cercuri de acestea am avea destule, dacă toți cărturarii români ar cunoaște legea și ar avea bărbăția să împiedice pe oamenii stăpânirii a o călca. Cel puțin a o treia parte dintre români cu drepturi nu sunt adecă înscriși în lista alegătorilor, pentru că fruntașii de pe sate trăiesc într'o nepăsare vinovată.

Ei numai în ajunul alegerilor se gândesc dacă au ori nu dreptul să voteze, ei numai atunci văd că dintre unguri (vorbim aci de satele amestecate) toți sunt puși pe listă, până și cel din urmă slugă la notar, la judecătorie, ori la căile ferate. Cu ajutorul acestor slugi stăpânirea își face mendrele și înăbușe glasul celor cu drepturi, dar ne-inscriși în listă.

Iată de ce atragem luarea aminte a fruntașilor români de pe sate, ca acum când se întocmesc listele să nu pregete a-și îndeplini o înaltă datorie națională. Dacă am intrat odată cu atâta ardoare în alegerile dietale, atunci să și căutăm mijlo-

cele cu ajutorul cărora să ajungem la izbândă.

Puțin folos ne poate aduce chiar cea mai mare însufletire și curățenie sufletească dacă nu ne-am pregătit din vreme la luptă. Nu e vorba aici numai de dreptul, ori binele numai a unuia dintre noi, cărui puțin îi pasă, dacă a votat ori nu, căci tot același rămâne, cu aceeași cinste și cu aceeași avere, ci e vorba ca fiecare român să ajungă în stăpânirea armei fără care nu se poate ajunge binele obștesc, al neamului întreg. Dacă toți am zice, cum poate să zică vr'un tembel: »dar se pot face alegeri și fără mine«, atunci unde am ajunge? cine ar mai lupta pentru națiune? Dreptul acesta de a lupta în viața obștească este o înaltă datorie, așa încât în țările înaintate din apus votarea este obligatoare și cine nu se duce la alegere, ajunge sub pedeapsa legii.

Dacă în țări, unde e o singură națiune și unde stăpânirea iese din sânul celor cărmuiți, avem cu atât mai multe cuvinte să stăruim, ca în primul rând, noi români, cei mai oropsiți în țara aceasta, să ne îndeplinim toate datorițele naționale pentru ca astfel să ne putem apăra de vrăjmășiile mișelilor din Budapesta.

Mai ales că putem zice: nici chiar vrăjmașii nu ne pot face atâta rău, cât ne facem noi înșine prin nepăsarea noastră și prin atâtea slăbiciuni, de cari nu ne-am desbărat încă. Chiar la alegerile din urmă, puteam să scoatem cu trei-patru deputați mai mult, dacă unii alegători, n'ar fi rămas acasă, ori nu s'ar fi dus la munca câmpului, zicând că sunt și de altfel destule voturi.

Câte cercuri n'am pierdut apoi din pricina multelor ticăloșii încuibate între noi: unii s'au vândut ca niște nemernici, alții s'au lăsat înfricați ca niște babe slabe, și foarte mulți s'au luat după mirosul rachiului blăstămat și al papricașului spurcat.

Pentru a scăpa de atâta urgie, acum este vremea să începem munca de curățire. Cei mai aleși să grijască și de cei mai slabi, căutând să apere, la casa satului și a comitatului, precum și la curie, dreptul de alegător al fiecărui român.

N'ar strica, dacă deputații români ar trimite în privința asta cărți pe sate, atrăgând și astfel luarea aminte a celor în drept.

Se vorbea odinioară, de o carte, ce s'ar face de învățați, scrisă în graiul poporului și s'ar trimite să fie ca o evanghelie până și în cea mai îndepărtată colibă românească.

De ce nu se duce la îndeplinire acest gând bun? Ori cred deputații noștri că s'au ales pe viață? Întâmplările dela Bocșa și Oravița să nu ne fi desmeticit pe toți?

Era doar vorbă să facem tot ce este cu putință, ca să purtăm cu cinste lupta chiar în cercurile unde nu ne putem gândi să reușim la alegeri, ci să luptăm numai pentru cinstea steagului! Fără a ne strânge rândurile din vreme, ne putem oare gândi

să izbutim chiar în cercurile cele mai bune, față de atâtea mișelii ale oamenilor stăpânirii și față de atâtea păcate naționale, ce tot mai mult ies la iveală, și trebuie să îngrijoreze pe ori ce român de inimă.

Să ne gândim, că la alegerile viitoare fiecare candidat rămâne să lupte numai cu puterea celor din cerc, nu-i pot veni în ajutor deputații și fruntașii de pretutindeni, cum s'a întâmplat la Beinși de pildă... Ba văzurăm că la Oravița în lipsă de temeinică pregătire în cerc, nici chiar acest sprijin mare n'a putut să ne ducă la izbândă.

Singura cheazășie este și rămâne: *pregătirea din vreme!*

Din partea clubului parlamentar s'au trimis apeuri și instrucțiuni, în privința asta, tuturor fruntașilor din comitat. Aceștia însă, după cum aflăm, mișcă foarte încet. Măcar că fără stăruința acestora merg greu lucrurile. Am văzut și la alegerile din 1905 și 1906 și la cele singuratiche de atunci, că stăpânirea trimite asupra noastră droaie de jandarmi sălbatici, cărora vărsarea de sânge le face plăcere; trimite apoi pe desfrânații și slugile sale oarbe, mituiește fără rușine și fără frică de lege. Impotriva atâtor orgii noi nu putem avea altă armă de apărare, decât împlinirea cu sfințenie a datoriei mari de a ne strânge rândurile!

Ephialții la lucru. »Aradi Közlöny« este informat că fostul profesor Ioan Costa a denunțat la Guvern că pentru sentimentele sale filomagiare n'a fost ales la concursul publicat pentru catedra dela Institutul pedagogic din Arad la care competase. Tăișul acestei denunțări de sine înțeles este îndreptat în privința directorului R. Ciorogariu; iar guvernul ar fi ordonat cercetarea afacerii. — Publicul va afla desigur nexul cauzal în aceasta apariție pe orizontul vieții publice și între clocotirea catlanului de purificare, cum își numesc opera destructivă Ephialți cari și-au înclăștat ghiarele în autonomia bisericii ortodoxe.

Despăgubire pentru familiile rezerviștilor. Familiile acelor cari în vremea asta de primejdii războinice au intrat la oaste, vor primi un ajutor pe vremea cât a stat în slujba militară cel depărtat din sânul lor. Acum după ce nu mai e nici o primejdie toți rezerviștii vor fi trimiși acasă. Ajutorul se va împărți în bani și despre chipul împărțirii vor primi toate comunele, în curând, instrucțiunile de lipsă.

Din România.

Cât au costat răscoalele țărănești? La această întrebare ne răspunde cererea ministrului de finanțe adresată camerei, de a încuviința deschiderea unui credit de 15.843.000 lei, pentru acoperirea cheltuielilor rămase neachitate din exercițiile închise. Din această sumă, 2.291.856 lei vor servi la acoperirea cheltuielilor ocazionale de răscoalele țărănești, iar 533.746 la plata transporturilor pe C. F. R., în comțul ministerului de războiu, pe anul 1907—1908, adecă tot în a-

ceiași scop. Potolirea răscoalelor a costat dar pe stat, în afară de despăgubirile acordate proprietarilor devastați, respectabila sumă de aproape trei milioane lei.

Bugetul ministrului român de instrucțiune. Bugetul ministerului cultelor și instrucțiunii publice al României, se prezintă pentru viitorul exercițiu financiar 1909/10 cu o sumă de 40,642.216 lei cu un spor de 1,935.966, față de bugetul anului trecut. Din acest spor, o sumă de 74.100 lei a fost elocată pentru completarea retribuțiunii a cinci inspectori ai învățământului primar și a 52 revizori școlari de cl. II, precum și pentru înființarea a opt posturi de secretar la inspectoratele primare. O sumă de 741.157 lei au fost prevăzuți pentru înființarea a 517 posturi de învățători, în care se cuprinde și 79 de conducătoare de copii. 279.549 lei s'au prevăzut pentru sporirea salariilor la inspectori.

Principele Kuni în Capitală. Luni la prânz, A. S. I. Principele Kuni, vărul împăratului Japoniei, a luat parte, împreună cu suita lui, la masa oferită în onoarea lor la ministerul de externe, de către d. ministru I. Brătianu.

Printre invitații la această masă se aflau d-nii miniștri Spiru Haret, Toma Stelian, Anton Carp, Al. Djuvara și V. Morțun; generalul Mavrocordat, generalul Boteanu, Duiliu Zamfirescu, Trăsnea Greceanu, J. I. Lahovary, Vasiliu, Orăscu, colonel Iliescu, locot. Arion, etc.

D. I. Brătianu, primul ministru, a ridicat primul toast pentru M. S. Impăratul Japoniei și pentru prietenia care leagă țara noastră cu Japonia.

A. S. I. Principele Kuni a băut în sănătatea MM. LL. Regele și Regina.

După prânz a asistat la ședința Camerei.

Seara la orele 8 s'a dat un mare banchet la palatul regal.

Azi la prânz, se va oferi un prânz principelui Kuni la palatul Cotroceni; după prânz, A. S. Regală principesa Maria va prezenta principelui Kuni al 4-lea regiment de roșiori.

Seara principele Kuni și suita lui, va pleca prin Ungheni la Petersburg și de acolo la Japonia.

Aseară s'a dat în saloanele clubului militar o serată de gală în onoarea A. S. I. principelui Kuni.

A fost un program din cele mai bine reușite și cât se poate de bogat.

D-na Ivanovici a cântat cu o voce admirabilă mai multe monoloage.

D. sub-locotenent Horezeanu a cântat admirabil din Gounod și Flechtenmacher.

Nu putem uita prețiosul concurs al d-lor Teodorescu și Al. Herter. D. căpitan Bacalogiu a executat la vioară mai multe bucăți clasice care au întrecut orice așteptări.

Lumea a fost multă și din tot ce are Bucureștiul mai distins și mai select.

Corpurile legiuitoare române.

Camera.

Ședința dela 30 Martie 1909.

Ședința s'a deschis la orele 2 jum. sub președinția dlui M. Pherechide.

Bugetul căilor ferate s'a votat cu 66 voturi contra 2.

Se ia în discuțiune proiectul pentru modificarea unor articole din *legea monopolului beuturilor spirituoase*.

D. N. Fleva, în discuțiunea generală spune că guvernul a prezentat acum o mulțime de proiecte de legi, cari fatal sunt votate fără discuție. La ordinea zilei de azi sunt 26 de proiecte de legi. Pentru azi era vorba să se înceapă discuția asupra bugetului. De ce n'a desvoltat guvernul o mai mare activitate în prima parte a sesiunii parlamentare?

Proiectul în discuție este menit să repare în parte greșelile făcute cu *legea monopolului cârciumelor*.

Dacă cel puțin d. ministru de finanțe ar recunoaște că a greșit.

D. P. P. Carp: Un om politic nu recunoaște nici odată greșelile pe cari le-a făcut (ilaritate).

D. Fleva: Dacă se constată că *legea monopolului cârciumelor* a fost nefericită, să se revoace în întregime, iar nu să se cârpească.

Țăranii sufer foarte mult de pe urma acestei legi. În comuna unde stau eu nu e nici o cârciumă.

O voce: Foarte bine.

D. Fleva: Și țăranii au dreptul să trăiască și să se mai distreze. S'a împușinat comerțul dela țară și s'a făcut rău și producătorilor căci, debitele s'au împușinat dela 9000 la 3000. Cum am spus, în comuna noastră nu e nici o cârciumă, nici măcar cea »oficială«.

Dovada că s'a făcut rău producătorilor este, că acum se caută să li-se dea compensații: *legea pentru oprirea plantării viilor la șes*, este una

din aceste compensații. Incă odată, *legea întregă trebuie desființată*.

D. N. T. Popp crede că ar fi bine ca în sesiunea viitoare d. ministru de finanțe să abroge *legea monopolului*.

D. P. P. Carp spune că *cu cât beția va fi mai redusă la sate, cu atâta starea economică a țării va fi mai bună* (apl.) D. Fleva însă a făcut o descriere idilică despre ceea ce se întâmplă la țară la d-sa, arătând ca o adevărată nenorocire pentru țaran faptul că nu ar avea cârciumă.

Dacă sunt în contra proiectului ce se discută, o fac, fiindcă vine să strice o parte din efectele primei legi, pe cari noi am admis-o.

D. Culoglu: Dar d. Marghiloman ce a declarat la Dacia?

D. Carp: D. Marghiloman o vorbit asupra unui singur punct, asupra despăgubirilor. Aceasta e o chestie de detaliu, nu o chestie de principiu. Noi avem ca principiu micșorarea numărului cârciumelor și stărpirea beției prin orice mijloace: De aceea nu putem aproba o lege care vine să sporească numărul cârciumelor.

D. Em. Costinescu, ministru de finanțe, răspunzând d-lui Fleva spune că dacă s'au întârziat lucrările Camerei, cea mai mare vină o au amicii d-sale, cari au făcut o adevărată obstrucție la *legea pentru organizarea magistraturii*.

Legea cârciumelor este excelentă, este poate cea mai bună lege din câte am făcut (apl.) Am primit din lalomița sute și mii de mulțumiri dela locuitori, cari îmi cereau să nu modific *legea monopolului cârciumelor*. Tot așa în alte părți. Dii 7000 de cârciumi câte ar trebui să fie, s'au arendat numai 4000 și au rămas nearendate 3000. Principala cauză pentru care nu s'au mai arendat cârciumele este că s'a oprit a se mai da băutura pe obiecte, cârciumarul nu mai poate da pe datorie, și nu mai poate strânge grâul și porumbul din sat. Când va veni însă o altă generație de cârciumari mai puțin nărașiți, se vor arenda toate cârciumile și nu va mai fi lipsă.

Beția s'a împușinat foarte mult, mai cu seamă în Moldova, unde se bea numai rachiu.

Nici o lege n'a dat rezultate mai bune și mai imediate. Am lăsat comerțul liber, fiindcă e o băutura igienică; n'am pus și berea, fiindcă se cer multe condiții pentru ca să fie o băutura nevătămătoare. Penalitățile în contra beției, se aplică cu rigurozitate. N'am făcut greșeli în facerea legii, ci modificările propuse sunt rezultatul experienței. Ele nu vor micșora întru nimic efectele binefăcătoare ale legii (apl.).

Proiectul se ia în considerare.

FOIȚA ZIARULUI «TRIBUNA».

Edmondo De Amicis.

I N I M A.

Numărul 78.

Miercuri, 8 Martie.

Ieri am văzut ceva care m'a mișcat mult. De mai multe zile precupeața de căteori trecea pe lângă Derossi se uita la el cu foarte mare drag; pentru că Derossi decând a descoperit afacerea cea cu călimara și cu întemnițatul No. 78, a început să iubească pe Crossi, băiatul acela cu părul roșu și cu o mână moale. Derossi îl ajută să scrie, să facă problemele, și dăruiește hârtie, penițe, creioane, în sfârșit se poartă cu el ca cu un frate, ca și cum ar vrea să-l mângăie de nenorocirea lui tatăl său și pe care el nu o știe.

De mai multe zile precupeața se uita la Derossi ca și cum ar fi vrut să-l mănânce cu ochii; se vedea că voia să-i spuie ceva, dar îi era rușine. În sfârșit ieri dimineață își luă inima în dinți și-l opri:

— Iartă-mă domnișorul, îi zise, dar d-ta care ești așa de bun și iubești atâta pe fiul meu să fi bun să primești aceasta ca dar din partea unei mame.

Și din caș, dintre zarzavaturi, scoase o cutiuță de carton, albă și poleită.

Derossi se roși până la urechi și nu voi să primească:

— Dă-o băiatului d-tale, eu nu primesc nimic.

Femeia își ceru iertare:

— Nu am crezut că o să vă supărați... sunt caramelle...

Derossi zise iar nu, dând din cap.

Atunci binișor și cu frică femeia luă din coș o legătură de ridichi:

— Luați cel puțin aceasta, sunt proaspete...

Derossi surâse și răspunse:

— Nu, mulțumesc, nu iau nimic. Voi face pentru Crossi tot ce-mi stă prin putință, dar nu vreau să primesc nimic.

— Sunteți supărat pe mine? Întrebă femeia cu frică.

Derossi răspunse nu, zâmbind, și plecă, iar în urma lui, femeia zicea:

— Oh, ce băiat bun! N'am mai văzut un băiat așa de bun și așa de frumos.

Credeam că se isprăvise, când iată că la patru după prânz, când ieșam din școală, în loc de mama lui Crossi văzui pe tatăl lui, cu fața aceea tristă, cu uitătura întunecată, că se apropie de Derossi, și după chipul cum se uita la el, am înțeles că bănuiește că Derossi știe tot: se uită lung la el și-i zise cu glasul îndurerat dar blând:

— D-ta iubești pe fiul meu... pentru ce-l iubești?

Derossi se făcu roșu ca focul; ar fi vrut să-i răspundă: — Il iubesc pentru că este nenorocit, pentru că și d-ta, tatăl lui, ești un nenorocit mai mult decât un vinovat și ai ispășit toată greșala și ești un om cum se cade. Dar nu a putut să-i zică nimic, pentru că în fundul inimei lui, Derossi

simțea încă un fel de frică și de silă pentru omul care a vărsat sângele altuia, și care a stat șase ani în temniță.

Omul a priceput ce se petrecea în sufletul lui Derossi, și plecându-se la urechea lui, îi zise șoptind și cu glasul tremurat:

— Iubești pe băiat, dar iubești și pe... vreau să zic... nu-ți este silă de tatăl lui, da?

— Nu, nu; zise Derossi din fundul inimei.

Atunci omul făcu o mișcare ca și cum ar fi vrut să-l ia de gât, dar nu îndrăzni, ci-i apucă cu două degete o șuviță de păr bălai și apoi își sărută degetele ce atinseseră părul lui Derossi. Ochii îi erau umezi, ca și cum ar fi vrut să zică: sărutarea aceasta este pentru tine. Apoi își luă pe fiul său de mână, și plecă grăbit.

Un mort.

!Luni, 13 Martie.

Copilul care stă într-o curte cu precupeața, acela din clasa întâi, a murit. Profesoara Delcati a venit Sâmbătă seară la profesorul nostru, și plângând i-a povestit vestea cea tristă; atunci Garone și Coretti ziseră că vor ei să ajute să ducă cosciugul.

Copilul acesta era în aceiaș clasă cu fratele meu; era un băiat bun, îl iubea pe fratele meu și i-a dăruit o pușculiță ruptă. Mama ori decâte ori îl întâlnea îl mângăia. Săptămâna trecută, luase medalia de premiant. Umbla cu o căciuliță cu două funte roșii, iar tatăl său este hamal la gară.

Aseară, Duminecă, ne-am dus la casa lui, ca să-l însoțim la biserică. În curte erau mulți bă-

La art. 2, d. *Marosin* spune că numai singur vinul nu e destul de rentabil; cârciumarul are drept să vîndă și coloniale?

D. *Ministru*: Orice comerț e liber. Cârciumarul poate să fie birt, să vîndă coloniale, etc., cu o condiție, să vîndă pe bani gata, iar nu în schimbul produselor agricole sau pe datorie.

Către întreg publicul românesc.

Invitare.

»Reuniunea femeilor române din Arad și prov.»

Are onoare a vă ruga să binevoiți a lua parte la *Serata etnografică* — compoziția dlui dr. Tiberiu Brediceanu, — care se va aranja la Dumineca Tomii în 3 15 Aprilie 8 ore seara, în hotelul »Crucea Albă« în favorul unui capital pentru a ridica un edificiu nou, internatului de fete din Arad. Prețul de intrare 8, 6, 5, 4, 2 cor. de persoană.

Oferte benevole se primesc cu mulțumită.

Letiția Oncu,
v-prez.

Iustina Șerban,
casieră.

Sever Bocu,
secretar.

Pentru evitarea cheltuielilor, invitații speciale nu se fac.

PROGRAMUL:

V. Alexandri: Miorița, declamație.

1. Preludii, cântat de orchestra muzicii militare.

2. Hora, dansată de 6 perechi în costum din România.

3. Doine, din Ardeal cântate cu voce acompaniate de orh. muzicii militare.

4. Lugojana, dansată de 3 perechi în costum din jurul Lugoșului.

5. Ardeleana-Hațegana, dansată de 4 perechi în costume din Abrud-Hațeg.

6. Pe picior, dansată de 2 perechi în costume din Oravița.

7. Invărtita, dansată de 2 perechi în costum de Seliște.

ieși din clasa întâi, cu mamele lor și cu luminări ve-o cinci-șase profesoare; câți-va vecini.

Profesoara cu peana roșie și profesoara Delcaci intraseră în casă, și le-am văzut pe fereastră cum plîngeau; iar mama copilului suspina tare. Două doamne, mamele a doi tovarăși de școală, a copilului mort, au adus două coroane de flori. La ora cinci, am pornit cu toții. În frunte mergea un băiat cu crucea, apoi preotul, apoi coșciugul, un coșciug mic, mic de tot, bietul copil!, acoperit cu un postav negru peste care pusese coroanele. La o parte, pe postav, prinseseră medalia și alte două premii ce luase în cursul anului. Coșciugul îl ducea Garrone, Coretti și alți doi băieți din curte. După coșciug venea întâi profesoara Delcaci care plîngea ca și cum mortul ar fi fost al ei; după dânsa veneau celelalte profesoare, iar după profesoare veneau copiii. Unii din ei erau mici de tot, cu câte un buchețel de viorele în mână și se uitau la coșciug fără să priceapă nimic, ținând de mână pe mamele lor, cari aveau luminări aprinse. Am auzit pe una când a zis: N'o să mai vie la școală!

Când coșciugul ieși din curte, mama copilului dădu un țipăt tare.

Pe stradă, întâlneam niște băieți dintr'un pension, cari mergeau în șir doi câte doi și când văzură coșciugul și medalia toți își scoaseră șepcile. Bietul copil! Va dormi somnul de veci cu medalia lui; nu o să-i mai vedem căciulița lui cu roșu! În patru zile a murit. Ultima zi s'a sculat din pat și a vrut să-și facă problema de aritmetică, iar medalia o cerea mereu, s'o aibă lângă sine, de teamă să nu i-o ia cine-va!

8. Cântece din Banat cu voce acompaniată de orh. muzicii militare.

9. Bătuta, Călușorul și Brăul, dansate de 7 domni în costume din România.

Dela fraji.

Românii bucovineni și Unio latina.

Correspondentul din Cernăuț al ziarului »Reichspost« a avut o convorbire cu un deputat român în Reichsrat asupra formării uniunii latine. Deputatul român a spus următoarele: Știrea că deputații români și italieni din parlament s'au unit într'o tovarășie numită *Unio latina* este pentru presa jidovească din Viena un prilej de a debita svonuri aventuroase. Presa asta ovreiască pretinde a vedea un ce nou și o abatere dela politica de până acuma a românilor.

În realitate însă legăturile dintre români și italieni datează încă de-a începutul periodului de legiuire al actualei camere și s'a manifestat în comunitatea consfătuirilor și în semnarea reciprocă a propunerilor și interpelărilor. Dar concluzura asta nu a avut o formă hotărîtă și era lipsită de un statut. Faptul că în urma proiectelor de limbă ale guvernului naționalistii germani s'au unit într'un bloc german cu creștini sociali de-o parte și de alta slavii afară de ruteni încă au format »Uniunea slavă« a făcut și pe români să desăvârșească și să codifice legăturile lor. Dar pasul acesta nu însemnează nici-o schimbare a politicii lor și a legăturilor ce au cu alte partide. Dimpotrivă statutul prevede coalizări și cu alte partide, încât formarea uniunii latine nu schimbă de loc legăturile deputaților români cu partidul creștin social (precum scriseră ziarele jidovești).

Conflictul deplin aplanat.

Anexiunea țărișoarelor Bosnia și Herțegovina deși a fost un act, la aparență atât de simplu, încât recunoașterea ei de către puteri ar fi trebuit să pară cu totul naturală, totuși cât de mare ocol s'a făcut până să fie recunoscută definitiv. Acum însăfârșit umbrele războiului au dispărut, înflăcărea din Serbia s'a stîns supt spuza dureroaselor desiluzii și chipui înflorit al zilelor de

primăvară vestește bătrânei Europe vremi de liniște și pace. Serbia a început dezermarea, trimițând acasă pe rezerviști și desființând bandele.

Incurând vor sosi la vetrele lor și flăcării noștrii din Bosnia și va reîncepe munca rodnică a câmpului, alături de lupta vajnică ce trebuie s'o purtăm împotriva oblăduirii ticăloase ce vrea să ne desființeze.

Pe când la noi se reînstăpânește starea de mai nainte, în Serbia amenință criza casei domnitoare, care va frământa încă multă vreme țara asta mult încercată.

Textul răspunsului Serbiei.

După cum se comunică din Viena, textul răspunsului Serbiei, înmănat ieri baronului de Aehrenthal, e următorul:

Serbia recunoaște că situația creată prin anexarea Bosniei și Herțegovinei nu atinge drepturile Serbiei și că în consecință se va conforma deciziunilor ce le vor lua puterile cu privire la articolul 25 al tratatului dela Berlin. Urmând sfatul puterilor Serbia declară că va părăsi atitudinea sa de protestare și de opunere ce-a dovedit-o în chestiunea anexiunii, începând din luna Octomvrie, anul trecut, — și mai declară, că își va schimba politica sa de până aici față de Austro-Ungaria, menținând în viitor relațiuni de bună vecinătate cu monarhia. În temeiul acestor declarațiuni și având deplină încredere în intențiunile pașnice ale Austro-Ungariei, Serbia va reduce armata sa, în privința organizației și a dislocațiunii, la efectivul din primăvara anului 1908. Va dezarma și va trimite acasă pe voluntari și va desființa bandele, oprind organizarea de trupe iregulare.

Prințul Gheorghe în »Legiunea morții«.

După abdicarea prințului Gheorghe am scris și noi, că el, ca șef de bandă voiește să moară moarte eroică. Astăzi știrea aceasta s'a confirmat. Iată ce se telegrafiază din Belgrad: Ieri, pe o stradă a Belgradului s'au adunat o mulțime de studenți, comitaci, voluntari și mai mulți șefi de bande, aproape la 3000 de oameni. Mulțimea sta în deplină tăcere și se vedea că așteaptă pe cineva. La ora 11 a sosit prințul Gheorghe îmbrăcat civil. Mulțimea l-a primit cu strigăte frenetice de »jivio«, iar el a sărutat pe

Bietul copil! Nimeni nu o să ți-o mai ia medalia! Adio! Adio! O să ne aducem mereu aminte de tine! Dormi în pace, copilașule.

Ajunul lui 14 Martie.

Azi a fost o zi mai veselă ca cea de ieri: 13 Martie, ajunul împărțirii premiilor, ziua cea mare și frumoasă din toți anii. De data asta băieții cari trebuie să se ducă pe scenă și să dea certificatele de premii nu au fost luați la întâmplare.

Azi de dimineață, directorul intră în clasă și zise:

— Băieți, o veste bună.

Apoi strigă.

— Coraci! — calabrezul.

Calabrezul se ridică în picioare.

— Vrei să vii mâine la teatru și să fii unul dintre ceice dau atestatele de premii?

Calabrezul răspunse că vrea.

— Prea bine, zise directorul, așa că o să avem și un reprezentant al Calabriei. O să fie frumos. Anul acesta Primăria a vrut ca cei zece sau doisprezece băieți cari duc atestatele să fie din toate părțile Italiei. În tot orașul avem șapte mii de școlari, și între ei nu ne va fi greu să găsim câte unul pentru fiecare parte a Italiei. Am și găsit un sardinian, un sicilian; un florentin, băiatul unui sculptor în lemn; un roman născut în Roma, venețieni, lombarzi, romagnoli se găsec destui; am găsit un napolitan, băiatul unui oițer; un

genovez și un calabrez, care ești tu, Coraci. Cu piemontesul o să fie doisprezece. O să fie frumos, nu vi-se pare? Premiile o să vi-le dea frații voștri din toată Italia: Fiți cu luare aminte când vor veni toți doisprezece pe scenă: aplaudați-i, este drept că sunt copii, dar reprezintă țara; o bandieră mică, reprezintă Italia ca și o bandieră mare, nu este așa? Deci aplaudați-i tare; arătați că și micile voastre inimi se încălzesc ca și sufletele voastre, deși n'au decît doisprezece ani, se înflăcărează la sfânta icoană a patriei.

După aceia plecă, iar profesorul zise surizând:

— Așa dar Coraci, tu ești deputatul Calabriei.

Noi toți am bătut din palme, și când am ieșit din clasă, băieții impresurară pe Coraci, îl luară pe sus și începură să-l ducă cu alai, așa de glumă strigând:

— Ura deputatului Calabriei.

La colțul stradei se întâlnește cu un domn cu barba neagră, care văzând aceasta începu să rîză. Calabrezul zise:

Este tata.

Atunci băieții îi deteră pe fiul său în brațe, și o rupseră d'a fuga în toate părțile.

Tradusă de: P. Robescu.

câțiva șefi de bandă, emoționat de această primire caldă.

Un șef de bandă mai în vârstă a ținut o vorbire înflăcărată, accentuând, că a sosit timpul, când sau trebuie să învingem sau să murim pentru patrie. După aceste cuvinte poporul adunat a intonat imnul »Legiunii morții«, iar apoi prințul Gheorghe a rostit următoarele:

— »Fraților! Acum sunt cu adevărat liber. Oameni depravați, pe cari dușmanii noștri de moarte i-au ațâțat contra noastră, au voit, să mă prezinte ucigaș, ca astfel să se scape de mine. Fraților, eu sunt nevinovat! (Aclamații viforoase). Acum întru în șirul acelora, cari, dacă trebuie, sunt gata a-și jertfi viața pentru patrie și rege! Mai bine să murim cu cinste *cu bombele în mâni*, decât să trăim cu rușine și cu batjocură. De azi încolo sunt al vostru! Trăiască moartea!»

Cuvintele prințului au produs o însuflețire indescriptibilă. Comitacii și șefii bandelor l-au îmbrățișat și sărutat, iar el, a sărutat un craniu, arătând, că e hotărât a muri și în semn de bărbăție a beut un strop de sânge...

Femeile i-au aruncat flori, iar înainte de plecare o învățătoare l-a salutat în numele femeilor sârbe, la ce prințul a răspuns următoarele:

— »Precum la 1875 tatăl-meu a luptat pentru libertatea Bosniei, tot așa va lupta și fiul său pentru libertate. În Europa nu va fi pace! Vor dovedi-o aceasta cei 30 000 de voluntari sârbi, cari nu vor consimți nicicând la tradarea libertății Bosniei și Herțegovinei. Trăiască libertatea! Trăiască Bosnia! Jos cu tiranii libertății!»

E de remarcă, că în mulțime erau și mulți din clasa inteligentă.

Abdicarea regelui Petru.

Belgrad, 31 Martie.

Consiliul de miniștri ținut ieri s'a ocupat de svonorile despre abdicarea regelui Petru. Se afirmă din sorginte competentă că regele și-a amânat abdicarea.

Soarta dinastiei Caragheorghevici.

Ziarul »Voss. Ztg.« publică următoarele informații despre soarta dinastiei Caragheorghevici: Se pare că marile puteri ar fi convenit după procesul atentatului de bombe din Cetinje, că dinastia Caragheorghevici prin repețitele ei isprăvi s'a izolat de celelalte case domnitoare din Europa. În cazul când Serbia și-ar trage consecințele, pu-

Cântece din cătănie.

Culese de: E. Sibian.

Măicuță când m'ai făcut
Mai bine m'ai fi pierdut
Intr'o margine de rât
Foaia să mă învălească
Roua să mă limpezească
Neamțu să nu mă găsească.
Decând neamțu mă pornește
Nici mâncarea nu-mi tihnește.
M'ai făcut mamă frumos
Neamțului de bun folos.
Când a fost să-ți fiu de haznă
M'a luat neamțu'n cazarmă,
Să mă ducă'n lumea largă.

Știi tu mândră ce ziceai
Când cu mine te'ndrăgeai,
Că pe lume cât îi fi
Altu nu vei îndrăgi.
Dar văd mândră c'ai mințit
Vorbele ce le-ai vorbit —
Cum m'am dus la cătănit
Tu alt drăguț și-ai găsit
El e mut și tu ești proastă
O, vai de dragostea voastră.

terile ar propune pentru tronul sârbesc pe vreunul din membrii dinastiilor din Europa. Nu vor fi propuși însă membri de-ai dinastiilor puternice, ci doi principii din casele domnitoare germane și scandinave, având scumpina libertatea de a se hotărî pentru unul din ei. Perspectiva unei republici balcanice nu va fi tolerată de către puteri. Se pare că intențiunile dinastiilor europene nu sunt necunoscute unor cercuri politice din Belgrad, căci propaganda antidinastică a pornit din Serbia.

Declarațiunile ministrului Milovanovici.

Belgrad, 31 Martie.

Ministrul de externe Milovanovici a făcut ieri interesante declarațiuni în ședința clubului vechilor radicali, zicând între altele:

Fiindcă Serbia nu putea să înfrunte voința Europei întregi, guvernul s'a văzut nevoit a prezenta scumpcine cunoscutul proiect de răspuns la nota Austro-Ungariei, conformându-se astfel sfatului puterilor. Rusia de altfel a făcut Serbiei promisiunea hotărâtă, că odată între împrejurări mari favorabile, când constelațiunea politică va fi mai prielnică, va lua în apărare interesele neamului sârbesc. Chestiunea macedoniană va prileji Rusiei împlinirea promisiunii făcute.

Declarațiunile acestea au făcut o adâncă impresie asupra celor prezenți. La propunerea președintelui clubului au votat guvernului deplină încredere.

Conferință balcanică.

Viena, 31 Martie.

Avânduse în vedere aplanarea conflictului austro-sârb, precum și încheierea apropiată a înțelegerii turco-bulgare, cercurile politice din Constantinopole speră că puterile vor conveni în curând și definitiv asupra punctelor programului conferinței balcanice. Se crede că conferința se va convoca către sfârșitul lunii April. Locul conferinței probabil să fie Parisul.

Situația în Muntenegru.

Ziarul »Lokalanzeiger« anunță: Aplanarea pașnică a conflictului austro-sârb și abdicarea prințului Gheorghe, a deprimat spiritele din Muntenegru. Guvernul tot mai stăruie în a nu recunoaște anexiunea. Probabil să se ivească necesitatea unui demers al puterilor și în Muntenegru.

Alegerile pentru sinodul Caransebeșului.

Pentru cetitorii numărului nostru de popor amintim că la alegerile pentru sinodul de Caransebeș cu toate opiniunile și mișcările burdiștilor ca la Sgribești, Sasca, Teregovă și multe alte locuiri *naționaliștii au învins pe burdiști.*

Rezultatul este acesta: Din 60 de locuri în două cercuri mirenești, la Sgribești și Sasca, scrutinul a fost împiedecat de burdiști încât patru mandate nu sunt ocupate. Doi dintre deputații preoțești au câpătat câte două mandate, încât și aici două mandate sunt încă vacante. Astfel dacă scădem 6 mandate, cele 54 au fost ocupate astfel: *33 de naționaliști și 21 de burdiști.* Chiar dacă cele 6 mandate vacante ar ajunge deci pe mâinile burdiștilor, totuși *majoritatea e a naționaliștilor.*

Cu atât mai caraghioase că Burdea trâmbiță prin ziarele ungurești că la alegeri partidul său a răușit să răpuie »hidra« naționalismului, obținând majoritatea voturilor, încât alegerea *candidatului său Dr. Iosif Olar este asigurată.* La urtnă Burdea își trage sângur câteva osanale pentru acest »merit« spre a avea și mai departe încrederea guvernului pe care-l orbește cu astfel de minciuni.

Prigonirea poporului din Prilipeț.

La alegerea membrilor în sinodul eparhial al Caransebeșului nefericit, după cum bine știți, s'au făcut presiuni nemai pomenite din partea administrațiunii și a slujitorilor Comunității de avere pentru alegerea candidaților burdiști pe teritoriul fostei granițe militare de care se ține și cercul electoral sinodal Bozovicu. Indată după alegerea făcută în 21/8 Martie 1909 pretorul din Bozovicu, renegatul Stojakovits, (protopretorele Péczeley fiind în concediu) a plecat prin comune să globească pe oamenii cari n'au ținut cu papistașul Borșun adevăc cu ginerele lui Burdia. În comuna Prilipeți au pus dearândul la gloabă pentru nimicuri cu sute de coroane, ba pentru gunoi, ba pentru una, ba pentru alta. În comuna Prigor însă a făcut un caz de pedeapsă de nu s'au mai auzit nici din Turcia nici din Rusia astfel de gloabe. În părțile noastre muntoase locuitorii au mori de apă mică, moriști, sunt într'o singură comună, câte 10—15 astfel de moriști. Dintr'o mică pără (poate pusă la cale) al unui cărcotași pretorul a ieșit a treia zi după alegerile sinodale în comuna Prigor la morișca cu pricina și pe motiv că iazul moriștei din părăul care curge prin comună nu e pus la locul unde trebuie ci mai în jos, a pedepsit pe oamenii bieții, români nefericiți, pe fiecare cu câte 25 coroane și cheltuielile. La aceea morișcă sunt aproape 40 de părtași, unii au numai câte 1—2 ore pe lună.

Toată construcția moriștei nu face mai mult de 300—400 coroane cu iaz și cu toate la un loc. *Pedeapsa dictată de pretorul face aproape 1000 coroane (una mie) coroane.* Acum oamenii năcăjiți un știu ce să facă, s'ar lipsi și de moară și de tot, numai să nu fie globiți, *pedeapsa fiind întreit mai mare ca averea.*

Dânșii au anunțat recurs și trebuie să-și ia avocat, dacă va ajuta ceva. La unii oameni a văzut gunoi macăr numai de 2—3 zile adunat, îndată pedeapsă.

Adaug că în îngăduința primită dela Comitat pentru morișcă stă apriat că dacă cineva, adevăc proprietarii morii, se abat dela îngăduința aceea la construcția morii și nu vor arăta abaterea la Comitat în timp de 30 de zile, pot fi pedepsiți cu pedeapsă până la 200 coroane. Pretorul însă și-a făcut singur lege și i-a pedepsit cu 1000 coroane.

Așa stăm noi românii aici în patria noastră! Credincioșii nu știu ce să mai facă văzând atâta ură contra lor, și că dacă au ajuns lucrurile până acolo la noi ca solgăbirăul să le poruncească pe cine să aleagă la biserică, ca mâine se vor lipsi și de sfânta biserică câștigată cu multă trudă și năcaz din strămoși. *Grănicerul.*

Scrisoarea unui plugar din Bănat.

Iubiți deputați și luptători ai națiunii romine! Din adîncul inimii mele vă trimet acestea ale mele rînduri, că nu cumva să vă întoarceți dela calea apucată de frica căderii dela Oravița, că de cîteori cade omul iar se scoală, ori dacă am pus într'un an curuz și nu s'a făcut să nu mai punem? Noi trebuie să ne facem datoria apoi ori să face, ori nu. Tot ne bucurăm și dela Oravița că aproape o mie de voturi mergînd fără comandantii lor popii, că le-aș zice preoți numai nu mi-aș face păcate, păcat cătră aceștia popi să-ți iei pălăria să-i dai bineță chiar și în biserică, numai dacă ași fi surd m'aș duce. Facă ei slujba burdistului, iar nu creștinilor. Vedeți fraților de un singe și de un neam, ei așa ne țin pe noi ca cum țin eu o buiede (buruiană), care o scot de trei ori pe an și rădăcinile le pun la soare să nu mai fie, ei vreau să nu mai fie viță de romîn în țara asta și asta nu să

BÉTAY și BENEDIK,
atelier artistic pentru obiecte bisericesti
BUDAPEST, IV. Váci-utca 59.

Mare magazin de tot felul de haine bisericesti, prapori, potire, țepnice de altar, lustru, cruci și tot felul de obiecte pentru montarea bisericilor. — Catalog de prețuri și modele trimitem cu plăcere.

În atelierul nostru de sculptură se fac: iconostase complete, altare, tabernacule, amvoane, icoane portative. — Pictare de iconostase și icoane știute, pictare de biserică. — Planuri, catalog de prețuri trimitem cu plăcere. Pe omul nostru expert îl trimitem fără taxă la fața locului, pentru primirea lucrului.

poate pînă o fi porcu cu coadă. Nu gîndească că la Ora-
vița a învins dreptatea lui Dumnezeu, nu, ci arginții
lui Iuda.

Pentru aceia noi trebuie să știm, unde ai răsturnat
odată carul trebuie înainte să chitești podina, (să potri-
vești bine inima carului) și se ține bine de car apoi să
vezi că nu se va răsturna, Vedeți cît s'au trudit bătri-
nii noștri anume Șaguna cu colegii săi să ne apere
drepturile, bisericile, limba, legea și nația și astăzi au
găsit pe ea vînzătorii și cumpărătorii, Fraților știți bine
cum era de mult, eu știu bine că preotul nostru avea
6 boi, 4 cai, porci mulți, era bogat, căpăta stole pe
jumătate cum capăta acum, nu căpăta nici o congruă
acuma cer popii întreit și împătrit. Pînă acum au că-
pătat popii congruă dela stat și tot nu-s mulțămiiți ba
mai dau rugare să mai capete altă congruă și le-o și
dă ministerul că de-abea apucă, că n-o dă din punga
lui, iar dela noi numai congrua asta o capăta numai
popii cari se fac slujbași la notar, solgăbirău și fi-
birău.

Popii noștri gîndesc că trăiesc pînă-i lumea, dacă
s'ar alege mulți popi de aceștia ne-om cumpăra cărți
bisericești pe casă și glasul lor nu o să-l mai au-
zim, facă ei slujbi păretelui și burdistului. Am citit o
hîrtoagă de carte compusă de nu știu cum îl cheama
Nima ori Maniu (Manea) din Lugoj și laudă tare o
ceată din Caransebeș contrară a nației noastre și spune
că lonceștii sînt mari naționaliști, pe care îi cunoaștem
tare bine, cum zice proverbul nostru, spune-mi cu
cine te însoțești că țoi spune cine ești, am auzit că
au candidat din partea burdistă pe un dascăl comunal
din Jupa la dieceza noastră, care bea ca Gruia lui
Novac. Ori de aceștia să ne vină în urma lui Șaguna?
Iubit popor nu fiți triști de nici o vijulie că știți
cum zice scriptura, că fericiti sunt cei goniti pentru
dreptate că acelora este împărăția cerului.

INFORMAȚIUNI.

ARAD, 1 Aprilie n. 1909

Pentru frații din Italia.

Continuăm azi cu publicarea colectei.

Colecta doamnei Aurelia M. Arde-
lean din Varșand dela Aurelia M. Arde-
delean, G. Vârșand 3— Ersilia Leucuța,
Șimand 2— Teodor Leucuța, Pîlul-mare
2— N. N. Șimand — 70 Georgiu Po-
povici, Nădab 1— Victoria Lucaci G.
Vârșand 1— George Anuleu 1— Dr.
Teodor Popu 3— Lila Ioan 1—
Alexandru Pașca 2— George Manoila
1—

Cor. 17-70

Colecta parohului Nicolae Cornean
din Apadia dela Nicolae Cornean preot
5— Ioan Toma comerciant 1— Di-
mitrie Bugărin econ. 1— Iconia Văcă-
rescu econ. 1— Adam Bugărin econ. 1—
Ioan Marta croitor 1— Mihai Român
econ. 1— Efiimie Borca econ. 1— Se-
menica Bugărin econ. 1— Antonie Bu-
gărin econ. — 50 Ion Văcărescu econ.
— 10 Ioan Bugărin 1—

14-60

Colecta învățătorului Gheorghe Zărie
din Mănăst. sf. Gheorghe între elevii săi:
dela Moisă Ciorba 1— Teodor Cercega
1— Marie Cercega — 60 Elena Pro-
dan — 10 Ana Jurca — 10 Solomie
Jurca — 8 Eva Despi — 20 Ion Ghi-
lezan — 12 Nic. Ghilezan — 20 Petru
și Gligor Frățilă — 10 L. Muneraș
— 40 Ana Ciorba — 60 Victor Rotar
— 10 Ana Rotar — 10 — — — —
Ioan Chioran Șeitin — — — — —

4-70
2—

Total 39—

Listele noastre precedente 3671-89

Laolaltă 3710-89

— Consistorul plenar, care era con-
vocat pe azi în Arad, s'a amănat din cauză
că P. S. Sa Episcopul Ioan I. Pap a tre-
buit să plece la Budapesta, la ședințele
Casei magnaților, unde se discută proiectul
congruei preoțești.

— **Arhimandritul Hamzea — episcop.** Subt
acest titlu un ziar unguresc aradan scrie că la
Caransebeș episcop va fi ales arhimandritul Ham-
zea, un bărbat erudit și mare patriot, care se
bucură de simpatiile tuturor ungarilor. Afirmarea
aceasta din urmă e adevărată, dar cu alegerea de
episcop va merge mai greu, deoarece simplu
isbânda lui Burdia în orașul Caransebeș nu-i
destul ca să dea o majoritate de »moderați« cari
să aleagă episcop pe cucernicul stareț dela Bo-
drog.

— **Un maghiarizat.** Din comitatul Treiscaune
ni-se scrie: La batalionul regimentului 24 de honvezime
din Vașarhei (Kézdi-Vásárhely) servește un locotenent
anume Ovid Pop care pentru suma de 50 de crețari
și-a cumpărat numele unguresc de Pap. Națiunea ro-
mînească nu a suferit cine știe ce pagubă prin maghia-
rizarea acestui om, căci de obicei oamenii cari se
hotărăsc a face pasul acesta au pierdut de
mai înainte orice sentiment național, încît schimbarea
 numelui e numai ultima sancțiune dată desnaționali-
zării. Ceiace mă face să-l amintesc cu indignare este
însă faptul, că Ovid Pop este fiul fostului protopop
greco-catolic al Uioarei, și a făcut tot liceul romîne-
ște la Blaj, avînd burse romînești din fondurile Bla-
jului. Ajuns însă în Vașarhei, Ovid Pop prin mediul
unguresc și-a pierdut treptat conștiința națională. O
căsătorie cu o domnișoară bogată din societatea un-
gurească, probabil cu condițiunea schimbării nume-
lui, a desăvîrșit maghiarizarea fiului de protopop ro-
mînesc căruia ca ofițer îi șade foarte frumos această
dezertare dela datoria sa națională.

— **Infrângerea burdismului în dieceza Ca-
ransebeșului** este atât de strașnică, încât a'amu-
țit pînă și glasul beciznicilor de țigani opoșiți
în cortul burdist caransebeșan. Chiar și neobră-
zații aceștia numai cu jumătate gură mai strigă
în fițuica lor scărboasă că »a învins curentul
nou«. Nu îndrăznesc să publice însă deosebit
lista cu numele burdistilor, ci pe toți aleșii îi pu-
blică d'avalma, crezînd că o să se afle proști
cari să creadă ceace scriu argații lui Burdea: că
Banatul a ales în sinod unelte, oarbe și nemer-
nici de ai stăpînirii ungurești. Nu, Banatul a ales
fii credincioși bisericii și nu majoritate de clo-
țani doritori să roadă subvenții dela guvern.

— **Un preot demn.** Din Moniom pri-
mim următoarele șire: »De vre-o 4 zile a
început a mi-se trimite fițuica »Ungaria« fără
ca subscrisul să o fi abonat. Observ pe fa-
șie că adresa e tipărită, va să zică, sunt
luat în lista abonenților, sau a celor cătră
întunerec. Pe calea aceasta vin a respinge
din casa mea numita fițuică și a declara,
că pînă eu dispun peste persoana mea și
pînă apar ziarele noastre național-politice,
n'am nevoie a fi luat în catastihul celor
cătră întunerec. Atunci și nici atunci! Mai
bine rămân fără ziare, decît să mă dau pe
calapodul celor dela »Ungaria«, »Severinul«
etc. De hîrtie n'am lipsă, doarece suntem
bine ajustați cu pamfletele lui N. Ionescu
din Caransebeș. Încă odată îi zic dlui re-
dactor dela »Ungaria«, să binevoiască și
să nu-mi spurce casa cu o astfel de fițuică.
Nu-mi trebuie grația nimănui, cu atât mai
vîrtos a acelora, cari umblă cu mrejea.
Gheorghe Costescu, preot ort. român cu
întregirea de stat micșorată.

— **Intimpinare.** La corespondența publicată în
nr. 38 în ziarul »Tribuna« răspund următoarele:

În luna Februarie a. c. patru meseriași din loc, între
cari și un romîn s'a prezentat la mine rugîndu-mă să
primesc patronatul la o petrecere ce voiesc să o aran-
geze în favorul copiilor săraci fără deosebire de con-
fesiune și naționalitate. Numai după tipărirea invitărilor
am aflat că petrecerea se ține în post și că are carac-
ter ovreiesc. Abuzul și purtarea asta necvalificabilă a
invitărilor am desaprobat-o și o desaprobat. Referitor
la corespondența publicată în nr. 55 în »Gazeta Tr.«
și subscrisă de Ampoijian răspund următoarele: Nu

am fost și nu sunt membru la Tulipan. Totodată de-
clar, că de cînd am drept de vot, încă niciodată nu
am votat. Prin urmare, declar de minciună afirmarea
lui Ampoijian, întru cît aceea s'ar referi la persoana
mea, că eu, fie la alegerile de deputat din trecut, fie
la alegerea din urmă aș fi votat cu vre-o partidă oare
care. Alba-Iulie în 26 Martie 1909. Dr. Alexandru
Fodor.

— **Mașini aeriene.** Lângă Colonia (Köln) e
port la țărml drept al Rinului pentru baloane
și aieroplane militare, iar la cel stîng se va face
în curînd unul pentru cele civile, lângă portul
cel nou industrial.

Casana, ministrul de războiu italian, a hotărât
un curs de trei luni pentru ofițeri și sub-ofițeri.
Cursul începe în curînd și va ținea trei luni de
zile și va începe luna viitoare, când Wilbur
Wright sosește la Roma. Ministerul a cumpărat
o bombă nouă, foarte puternică, de aruncat cu
mîna din balon; are un mecanism patentat care
o împiedcă de-a izbucni în balon; sau aieroplan.
Are și hidroplane, în stare a face pe apă 40 de
mile (74 de kilometri).

— **Pentru »Iobăgia«.** Pe azi d. Russu
Șirianu a fost chemat la poliție în afacerea
procesului ce i s'a intentat pentru cartea
»Iobăgia«.

— **Moartea unui patriot basarabean.** La
12 Martie a încetat din viață la St. Petersburg
bătrînul boier moldovean Pavel Dicescu, mem-
bru în consiliul imperiului rusesc și fost preșe-
dinte al zemstivului gubernatorial din Basarabia
precum și fost președinte al nobilimei din Or-
hei. Pavel Dicescu era un moldovean sincer și
lui se datorește existența societății moldove
din Chișinău și primile încercări de cultură româ-
nească în Basarabia. Patriot mare, inimă caldă și
deschisă tuturor nevoilor țării, moartea lui Pavel
Dicescu e o mare pierdere pentru românism.
Cînd într'o zi se va face istoria mișcării moldo-
venești din Basarabia se va scrie o pagină ad-
mirabilă despre acel de curînd dispărut. Trimitem
condoleantele noastre încercatei familii și deplân-
gem, alături cu toți românii, moartea acestui
fruntaș român.

— **Intimpinare.** Primum următoarele: În Nr. 55 al
»Tribunei« la rubrica: »Alegerea din Iladia« se face
amintire între altele, că la sinodul parohial din 8
Martie c. pentru alegerea a doi deputați mireni la si-
nodul eparhial — între cei 28, a votat și »un da-
scăl confesional«. Pentru constatarea adevărului declar
din parte-mi că eu la amintitul sinod parohial, nu
am fost prezent, prin urmare nici că am putut să
votez. Iladia, în 12 Martie v. 1909. Matei Milen-
covi, învățător la clasa II-a.

— **Fiume contra limbii ungurești.** Comi-
sia permanentă a orașului Fiume discutînd azi
cheștia înscripțiilor a hotărât cu unanimitate că
nu se vor putea întrebuița decît înscripții în
limba italiană.

— **D. Ivanka achitat.** Fostul deputat slovac
naționalist din Bazin d. Milan Ivanka fusese acu-
zat pentru o cuvîntare »ațățătoare« rostită în co-
muna Bahony cu prilejul campaniei sale electo-
rale. Tribunalul din Pressburg a judecat ieri afa-
cerea asta și a achitat pe devotatul luptător slovac.
Se poate închipui cît de trasă de păr a fost acuza
procurorului dacă tribunalul, cu toată cunoscu-
ta-i bunavoință a fost silit să o respingă.

— **Concertul Italianilor.** Atregem a-
tenția publicului românesc asupra concer-
tului care se va aranja Sîmbătă în sala
mare dela Crucea-Albă din Arad din partea
artiștilor italieni despre cari am scris deja.

— **Fecunditatea româncei.** Femeia Smaranda
Dumitrache în vîrta de 30 de ani din satul Stoi-
nești, județul Ilfov, România a dat naștere la 3
băieți, cari sunt perfecti sănătoși.

Dacă a-ți încercat toate!

Și tot un v'au trecut durerile reumatice cereți o sticlă de
SPIRT DE GHIATA

care face să înce-
teze imediat orice
se folosește cu rezultat bun. În contra GUTURAIULUI singurul remediu.

Prețul unei sticle 60 fiteri, o sticlă mare 1 cor. 20 fil, 3 sticle mari
sau 6 sticle mici se trimis porto franco.

Cantități mai mici nu se trimis prin post.

Se găsește și se poate comanda
Szémann Agoston,

farmacist,
Hatvan, Főter nr. 126.

Se expediază zilnic în toate părțile lumii

x O femeie cruțătoare dacă extractele de liquer și rum le cumpără dela mine, cruță 100—200% din bani. Se poate căpăta compoziție de rum fin, ezenții de liqueruri: absynth, allasch, anisett, beaură amară engleză, de caisă, pere regale, cacao, ciocoladă, curacao, carthausă, lămție, nucă, cafea, chinin, smeură, marasquină, vișină, menthă, portocală, punciu, rostopcin, silvoriu, vanilie, în dose de câte de 50 fileri, din cari se poate pregăti 1^{1/2}—2 litri de liquer. La comanda de 10 sticle dau ladă gratis și expediez gratis. Ezență de apă de Colonia excelentă. 1 dosă pentru pregătirea 1 litru apă de Colonia — Eau de Cologne — 1 cor. Corespondență și în limba română. Modul de întrebuintare se dă la fiecare sticlă. — **Dobay Kálmán**, drogerie la «Crucea roșie» în **Békéscsaba, Vasút-utca.**

x Vâna de aur este urmarea stagnării sângelui și a scaunului neregulat. Jumătate pahar de apă amară **Franz Jozef** luată zilnic pe nemâncate în timp scurt ne vindecă deplin. În spitalele cele mai renumite se folosește de zeci de ani.

x Leac sigur împotriva boalei de porci, prețul unui pachet de încercare 36 de fil.

Fără căldură se poate face în timp de 5 minute romul cel mai bun materia pentru 1 l. 32 de fil. pentru un litru de cognac 40 de fil., un litru de rachiu 20 de fil. La fiecare flacon se alătură și modul de întrebuintare.

Cremă de lapte de ghiocel astăzi cel mai bun leac pentru curățitul pielii și a tenului, curăță fața de pistru în timp de trei zile și o face albă și catifelată.

Văpșeaua de păr Neril. După o întrebuintare împrumută părului cea mai frumoasă culoare originală, bălaie, bruneă sau neagră.

Dulapuri pentru farmacii de casă, articole de agricultură în prețurile cele mai ieftine.

Toate de vânzare la **Fekete Mihály**, drogherie, Târgu-Murășului (Marosvásárhely), Székenyitér.

x »Tokio« extirpător de bățături. Se poate folosi cu succes contra bățăturilor (la picioare), negeilor și contra scortșoarei pielii. După o folosire de 2 zile ne scăpăm de durerea bățăturilor. — 1 dosă 50 fil. Pentru 60 fil. se trimite francat. Adresa: **Tömöri Antal, Cegléd, 1 kerület.**

x Tot felul de chipiuri militare și de alte uniforme, apoi ciacăi și calpace din materia cea mai bună și în prețuri ieftine. Fabricate proprii. **Weber Pál**, măiestru specialist pentru confecționarea chipiurilor. Cașovia (Kassa) Fő utca.

Ultime informațiuni.

— Prin telefon. —

Camera Magnaților.

Budapesta, 1 Aprilie. Camera Magnaților în ședința sa de azi a luat în discuție proiectul de lege asupra congruei. **P. S. Sa I. Papp** a vorbit în contra proiectului, luând în apărare interesele mari ale biserice și neamului nostru. **P. S. Sa** recunoaște favorurile materiale ce le oferă proiectul, dar constată, că acestea sunt numai un mijloc, care se acopere tendința de a știrbi autonomia bisericei noastre naționale. Din cauza asta, **P. S. Sa**, în numele bisericei gr. or. românești respinge proiectul cu toată hotărârea.

Răspunsul Austro-Ungariei.

Belgrad, 1 Aprilie.

Ambasadorul monarhiei, contele **Forgách** i-a predat azi ministrului de externe sârbesc

Milovanovici nota Austro-Ungariei, prin care să ia oficios la cunoștință declarațiile Serbiei.

Contele **Forgách** a ținut totodată să-și exprime bucuria asupra restabilirii bunelor relațiuni de prietenie dintre Austro-Ungaria și Serbia.

Economie.

Falimentele de milioane din Brăila. Situația comercială în Brăila, scrie »Minerva«, continuă a fi compromisă. În port nici o mișcare; în oraș străzile pustii, multe magazine se închid seara tot așa cum s'au deschis dimineața, fără ca negustorul să fi făcut vânzare de un leu. O stagnare mai generală, o sărăcie mai lungă, mai ostentivă, mohorâtă, rar se vede. Dela 1 Ianuarie până în prezent au cerut moratorii următoarele firme: **Dragăt N. Gheorghescu**, dosarul Nr. 2349; **G. D. Bordsescu**, dos. Nr. 2571; **H. Lubisch**, dos. Nr. 3280; **Lazăr Froimovici**, dos. Nr. 4831; **T. I. Mănescu** et **G. R. Tuluca**, dos. 4546 (declarați); **I. H. Goldenberg**, dos. Nr. 69; **Wladimir Milotinovici**, **Tănase Cristocă**, etc. Intregă lumea comercială urmărește cu interes greoaia înaintare a cercetărilor justiției în materie de falimente.

Au și început a se forma unele acuzațiuni contra magistraților. Parea cu totul ciudată cum samsarii scapă. Și în afacerea frații **Panas** și acum, când averea fraților **Sulioti** e sub sechestru judiciar, samsarii de împrumuturi, spelucanții cari mijloceau împrumuturi cu procente sălbatice, unori de 3 și 4 la sută pe lună, scapă de orice urmărire.

Acestor samsari dătoresc jalea și mizeria sute de familii; căci foarte mulți oameni sărmani, chiar văduve, chiar persoane cari manipula cu bani străini, au căzut victima îndemnuirilor samsarilor, de a-și plasa cu »exelente« procente micile capitaluri, în mâinile acelor cari nu aveau să mai plătească. Singuri frații **Panas** lasă în ruină peste 130 creditori.

România a exportat în Germania în cursul anului 1908, o cantitate de 1,480.086 kintale grâu, în valoare de 25.823.030 lei.

»**Arieșana**« institut de credit și economii din Turda. Precum ni-se scrie din Turda, direcțiunea acestui institut a distribuit cvota destinată din partea adunării generale spre scopuri culturale și filantropice în modul următor: școalei primare românești gr. cat. din Turda veche 200 de cor., școalei primare românești gr. or. din Turda veche 100 de cor. Pentru procurare de manuale școlare gratuite pe seama elevilor săraci dela școalele primare gr. cat. din districtul protopopesc al Ludoșului 60 de cor. Societății de lectură, »**Inocențiu Micu Clain**« al clericilor din seminariul gr. cat. din Blaj pentru editare de cărți morale pe seama poporului 20 de cor. Mesei universitarilor români din Cluj 20 de cor. Reuniunii de lectură a femeilor române din Turda 20 de cor. Reuniunii meserieșilor români din Turda 20 de cor. Reuniunii pompierilor voluntari din Turda 10 cor. Reuniunii famfară din Turda 10 cor. Fundațiunei »**Iuliu Bărdosy**« pentru premierea și ajutorarea elevilor dela școala primară română din Turda 843 fil., Reuniunii regnicolare pentru ajutorarea alienaților însănătoșiți din Sibiu 5 cor. și în urmă Reuniunii regnicolare a surdo-mușilor din Cluj 5 cor.

Plata de cereale din Aradul-nou.

31 Martie.

S'au vândut azi:

grâu 500 mm. 13. —
cucuruz 400 mm. 6:80—
săcară 9:60—

ovăs 8:25—
orz 7:8—

Frețurile sunt socoite în coroane și după 50 klg.

Bursa de mărfuri și efecte din Budapesta.

Budapesta, 31 Martie 1909.

Grâu pe Aprilie 1909	26.94—26.96
Săcară pe Aprilie	19.78—19.80
Cucuruz pe Maiu	14.86—14.90
Ovăs pe Aprilie	17.20—17.24

INCHEIEREA la 1 ORĂ și jum.:

Prețul cerealelor după 100 klg. a fost următorul

Grâu nou

De Tisa — — — —	28 K. 45—	K. — fil.
Din comitatul Albei —	28 > 15 —	> — >
De Pesta — — — —	28 > 20—	> — >
Bănățenesc — — — —	28 > 40—	> — >
De Bacica — — — —	28 > 45—	> — >
Săcară — — — —	19 > 90—20	> — >
Orzul de nutreț, cvalit. I.	17 > 90—18	> 10 >
> > calitatea a II.	17 > 50—17	> 80 >
Ovăs > > I.	18 > 30—18	> 60 >
> > > II.	18 > 10—18	> 20 >
Cucuruz — — — —	15 > —15	> 30 >

BIBLIOGRAFII.

La librăria, »**Tribunei**« se află de vânzare următoarele cărți:

Spiritul critic în cultura românească, de **Ibrăileanu** prețul 2 cor., + 10 fil.

În lumea dreptății de nuvele și schițe, **Ioan Al. Brătescu Voinești** 2 cor., + 10 fil.

Legenda funigeilor, poem dramatic în 3 acte de **St. O. Iosif** și **D. Anghel** 1 cor., + 10 fil.

Demonul, poemă tradusă din rusește de **Ioan R. Rădulescu** 1 cor., + 10 fil.

Revista »**Viața Românească**« Nr. 12 2.— + 10 fil.

Sentinela cântărilor bisericesti române compusă de **Terentius Bugariu**, preot militar Prețul 20 cor., plus 30 fi., porto.

Neamul românesc în Basarabia de **N. Iorga** cor. 2:50 plus 10 fileri porto.

Cântece din popor de **P. Ciorogariu**. Biblioteca Socec Nr. 42—44. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Poezii alese de **Gh. Crețeanu**, Prețul 60 fil. + 10 fil. porto.

Verzi și uscate, Iodoform cu o prefață de **Dr. Urechia**. Prețul 2 cor. + 20 fil. porto.

Educația sexelor ediția II. de **Dr. Ereclie Stelian**. Prețul 1 cor. 50 fil. + 20 fil. porto.

»**Unirea principatelor**« 1859 povestită românilor de **N. Iorga**. Prețul 80 fil. + 10 fil. porto.

Poșta Redacției.

I. T. în Tășnad. Am răspuns de mult, și te-am să ne trimiți altceva.

I. I. în Vrânișu. Cântece și mai frumoase așteptăm dela dta.

Posta Administrației.

Ion Iovu, Vrânișu 69. Abonamentul d-tale e plătit până la 1 Iunie 1909.

Nicolae Popovici, Riscușu. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Martie 1909.

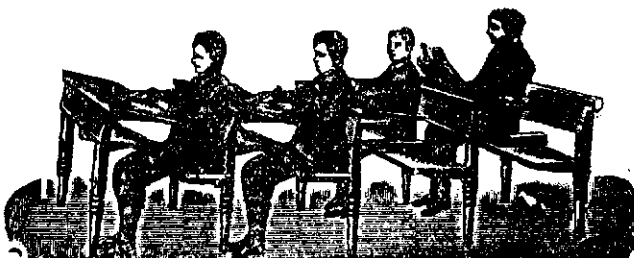
Ioan Radu, Murani. Am primit 2 cor. abonament până la 1 Ian. 1909.

Redactor responsabil **Constantin Savu.**
Editor proprietar **Gheorghe Nichin.**

FEIWEL LIPOT utodai

Budapest

IX. Ipar utca 4.

Bănci de școală
Mobile de școală
Mobilă modernă de blorouri
și fabricare de instrumente gimnastice.

Catalog de prețuri gratuit și porto franco.

Vin de deal

se află de vânzare dela 50 litre în sus la
Văd. Aurelia Dr. Petran, Arad,
 strada Lázár Vilmos Nr. 4.

Prețurile sunt următoarele:

Vin de 10 ani alb	per Hl.	60 C.
» 5 » Rizling	» »	70 »
» 2 » alb	» »	45 »
» acest an alb ori Schiller	» »	32 »

! In atențiunea !
cismarilor români !

NICOLAE GRECU

pielar în Porcești u. p. Verestorony II

pregătește tot felul de

piele cordovan din patrie
 (hazai cordovánbör)

precum și piele de oaie argăsită în scumpie.

Comanda se efectuează prompt. — — — Prețuri moderate.

KONTSEK GÉZA

mai înainte Gaszner Károly
 în DEBREŢIN (Debrecen)

Recomandă revanzatorilor semințe de legumi și de flori în
 locuri fine în dulap de vânzare foarte frumos ornate, pe
 lângă rabat mare. Catalog de prețuri trimite gratis.

Cele mai bune semințe din lume. (Pat. 1782).

80.000 pruni bosneaci altoiți

pentru presădire, de specia cu fructe mai
 mari și deosebit de frumoase, de culoare
 neagră, care au fost premiate cu prima
 diplomă a guvernului țării din Sarajevo, la
 expoziția din Viena, Budapesta și la expo-
 ziția universală din Paris cu medalia de
 argint.

Se află spre vânzare la

Sava T. Kojdici, Brčka (Bosnia)

din pepiniera proprie.

ANUNȚ.

Recomandăm proprietarilor de vii cu toată
 căldura tovarășia agricolă românească
 „Muguru!” însoțire economică comer-
 cială în Elisabetopol (Erzsébet
 város) care vinde altoie de viță de vie de
 de toate speciile precum și viță americană
 cu și fără rădăcină și la dorință însoțirea
 dă instrucție gratis ori cui în toate ramurile
 viticulturii.

In atențiunea parohiilor!

Szentgyörgyi Oszkár

pictor de firme de embleme de biserici și ăuritor în
Marosvásárhely, str. Kossut Lajos 26.

Săvârșesc orice lucru în brașua aceasta în mod de
 gust frumos și trainic pe lângă garanție. Insemnez
 că pictarea bisericilor am studiat o în decurs de mai
 mulți ani în București și celelalte orașe mai mari
 ale României și așa e eschisă orice incorectitate în
 executare. — La dorință, desemnuri porto-franco.

Cu distincție stimă:

Szentgyörgyi Oszkár.

Cea mai mare și mai ieftină firmă de grădinărit din țară

200.000 bucăți de ulțoi de viie, 200.000
 bucăți riparia, 100.000 bucăți pomi frumoși
 cu coroană, 200.000 bucăți trandafiri nobili,
 100.000 bucăți arbori de lux și cireși de
 lux se pot căpăta cu un preț fabulos de
 ieftin, catalog de specii și prețuri se trimit
 gratuit și porto franco, — firma

Váravelencei műkertészeti és rozsatelep
 Nagyváradon.

Corespondența în limba română.

În lumea întreagă cele mai bune
 mașini de cusut și biciclete Dürkopp,

precum și cele mai bune mașini eco-
 nomice le transportăm cu plățiri în
 rate mici lunare sau treilunare. În
 care comună vom avea cel puțin 6
 cumpărători, acolo croitul și cusutul
 femeesc în cursuri de 30 de zile îl
 dăm gratuit, cumpărătorii vor fi ins-
 truați pe deplin.

Corespondență în limba română.
 La dorință trimitem carte de prețuri.

Fischer Gyula és fiai,
 Maros-Vásárhely.

Cea mai ieftină sursă de cumpărat!

BINDER LAJOS
 clasornicar și giuvaergiu, în
 - MEDGYES -
 Marktplatz Numrul 8.

Depozit bogat de
 totfelul de clasornice
 de aur, și argint
 metal și nickel. Ar-
 ticole optice de
 aur și argint.
 Ochelari și zvi-
 kerii de Rathe-
 nov. Articlii de
 argint de Kina.
 [Reparaturi
 solide și
 :: ieftine. ::

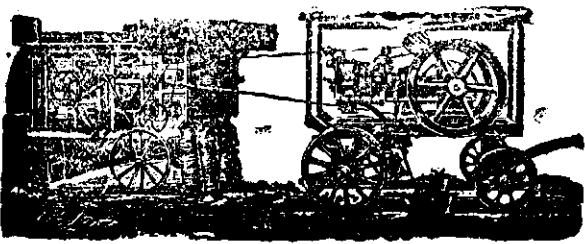
Rabatin Testvérek

prima fabrică de motoare și mașini, turnătorie de fier din Bichișclaba.

Telefon 50. **Békéscsaba, Vasut-utca.**

Recomandă fabricațiile proprii de motoare manate cu benzină și cu uleu brut,
 locomobile, motoare absorbitoare de gaz. Mașini motoare pentru drumuri mă-
 nate cu benzină, pentru arat și treierat, pe lângă condițiuni de plățire favorabile în
 rate. Primesc și efectuează grabnic ori-ce
 soiuri de turnare de fier și de metal,
 transformări, aranjamente de mori,
 precum și scobirea scaunelor vechi de
 suluri.

Venirea la fața locului a factorului tehnic gratis.
 Cancelarie tehnică. — — — Prețuri ieftine.
Garanție deplină și serviciu prompt.

Oltoiori de struguri

expediază,
 garantând de soi
 asortiment bogat,
 care de ani e recunoscut de primii și cel mai
 trainic;

Küküllőmenti első szőlőoltvány-telep

proprietar: **Caspari Frigyes,**
 Medgyes 23. sz. (Nagyküküllő megye).

== Poftiți și cereți prețuri curente ilustrate! ==

Din prețul curent se pot cere scrisori de recuno-
 ștință din toate părțile țării; și așa toți cei ce do-
 resc să comande pot cere mai întâi în informanță
 dela persoanele cunoscute așa verbal ca și în scris,
 despre încrederea ce pot avea în ferma de sus.

Mâna fiecăruia poate fi frumoasă dacă o îngrijește destul. Cel mai bun mijloc pentru îngrijirea mâinilor este **Lichidul „Elza” pentru mâni**

pentru că e pregătit din materiile cele mai bune pentru conservarea frumuseții mâinilor.

Lichidul „Elza” pentru mâni după o folosință de 3 ori face mâni ca de catifea. Mânile roșii după 8 zile le înălbitește. E cu totul nestricăcioasă. Pe când glicerina, crema de glicerină și altele, după o folosință mai îndelungată înegresc mâinile, lichidul „Elza” pentru mâni face mâinile albe ca zăpada. Glicerina, crema de glicerină și altele fiind leioase sunt nepătrunse și grețase. Lichidul „Elza” pentru mâni, îndată să a soarbe. Dacă folosiți zilnic lichidul „Elza” mâinile vor fi totdeauna frumoase, pentru că le scutește de strălăcirea vântului.

Prețul 30 fileri.

Se poate căpăta la preparatorul **Kertész Ernő** — farmacia la —
Szabadka, Szegedi ut. St. Anton de Padua.

Magazin principal la **Vojtek și Weisz** droagerie în Arad.

Schimek János
cârnatărie și fabrică de salamă
Sibiu Nagyszeben
Rosenanger 6.

Recomandă specialitățile excelente de **cârnatării**, precum și de **salamă** cu prețurile cele mai ieftine de zi. La comenzi mari se dă rabat. — Expediare cu poșta și cu trenul. Serviciu prompt și conștiințios.

La apotecarul

N. CORNEL DEMETER în Orăștie (Szászváros) se găsesc următoarele:

Preparate medicale

leacuri de casă, neapărat trebuitoare în fiecare familie:

Conținutul medicamentelor de mai jos sunt folosite de cei mai renumiți profesori și medici și sunt recunoscute de cele mai bune!

Dolicin contra tusei, răgușelei, durerii de piept, ofticeii, tusei măgărești, catharului, astmei, greutății de respirat, lungoarei și tusei seci. La copii și copile contra tusei măgărești are efect admirabil. „Dolicin”-ul are efect bun asupra apetitului și întărește corpul, iar flegma o dizolvă și astfel mai ușor să și rupe. Ferbintelile și asudatul de noapte înceată; mărește greutatea corpului și deci contribuie mult la însănătoșire. Prețul 1.20 și 2 cor.

Prav contra durerii de cap. Bun și în cazuri de influență. Prețul 1 cor.

Capsic unsoare. Contra durerii de oase, podagrei, reumatismul și scrintiturilor. Cele mai îmbătrânite boale le vindecă. Prețul 1 cor. 20 fil. și 2 cor.

Centarin contra morburilor de stomach, precum la lipsa de apetit, greață, misturea rea, catarul și aprinderea de stomach și vomarea, sgârțuriile cele mai grele: leac sigur! Folosește și la curățirea sângelui. Prețul 1 cor. 20 fileri și 2 cor.

Laxbonbons. Inchiderea scaunului e cauza diferitelor morburii precum palpitatea de inimă, amețeli, dureri de cap și altele. Deci cine suferă de închiderea scaunului, numai decât să comande „Laxbonbons”, zacharele purgative plăcute și dulci la luat, Prețul 1 coroană.

Kaljodsarsaparil. Mijloc escelent pentru curățirea sângelui la sifilis morburile tineretelor, precum la răgușală sifilitică durere de oase, excese și bube-sgrăbunțe pe față, nas sau pe orice parte a corpului — ba chiar și la ranele sifilisice, 1 sticlă 2 cor.

Esență contra bătăturilor (ochi de gălnă) 80 fil. Prav contra opăritului la copii, 60 fil. Prav contra asudatului la mâni și picioare, 60 fileri. Unsoare contra riiilor (cu efect sigur și rapid, 1 cor. 20 fil). Picuri pentru ochi, are efect sigur în privința conservării și vederii ochilor. Aceasta întărește ochii slăbiți, delăturează roșeața, și celor slabi de vedere le întărește vederea, 70 fil. Pilule laxativ purgative, la caz de încuierea scaunului și regurarea acestuia, 70 fil. Demibom, contra insomniei (la amețeli de cap), și neliniște nervoasă, 6 cor. 20 fil. Unsoare de casă, mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt bube, umflături, pecingini și alte rane, 1 cor. Liq de fer, la copii și la mari, contra anemiei, slabi de sânge, slab de corp — și rămași în desvoltare. Contra palidității la față. Prețul 2 cor.

Grijiți această listă de prețuri ca la caz de lipsă să aveți adresa corespunzătoare.

Adresați-vă cu Incredere la

Apotecarul N. CORNEL DEMETER
în Orăștie (Szászváros) lângă bis. evang. ref.

Ajută-ți și îți va ajuta și Dumnezeu!

Acest adevăr de aur se poate ajunge numai așa, dacă cel ce suferă folosește mijloace de vindecare, cari pe lângă estinate întrece ori-ce aparat scump, atât în privința durabilității cât și a efectului.

„Galvani” se poate folosi cu **Cordonul electric** succes sigur la **Reumă, răceală, nervositate, la boală șirea spinării, de stomac, impotență, paralizie și altele.**

Scrisoare de recunoștință: *Francise Veis, cărâșmar, Sibiu. Aduc cu bucurie la cunoștință că prin folosința aparatului „Galvani”, simțit multă ameliorare în boala mea (trabesdorsalis) așa încât nu am nevoie nici de cârje. Aparatul deși îl folosesc de un an funcționează fără cusur.* Singurul fabricant:

Ștefan Kmoskó, învățător **Sibiu**
reg. cat. (Nagyszeben) Terezianum No. 11.

— Nu e permis —
să lipsească din nici o casă românească „GRAMOFONUL”, care înveselește toată casa. Izvorul cel mai ieftin de al procură e **marele comerciant de mașini de vorbit** pentru — Ungaria și România. —

Toth József
— SZEGED, Könyök utca 3 szám. —

Se vinde cu condiții de plătire în rate. Pe lângă garanție.

Au sosit înregistrări noi românești, cântări și muzică cu forță naturală. — Prețul curent se trimite gratuit. — Se caută contra vânzătorilor.

— Corespondența se face în limba maghiară, germană și franceză.

Asigurări contra focului: case, lucate, mobile, vestimente, mărfuri!

Agentura principală din Arad

A BANCEI GENERALE DE ASIGURARE MUTUALE SIBIENE

„TRANSYLVANIA”

primesc oferte pentru asigurări din comitatele: **Arad, Bichis, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal**, — și le efectuează pe lângă cele mai favorabile condiții:

1. În ramul vieții: capitale cu termen fix, rente, asoc. pentru fete, capital de înțepindere pentru feciori, pe caz de moarte, spese de înmormântare. Acoste din urmă dela 50—500 cor. se plătesc la moment în ziua morții întempletze;

2. În ramul focului: clădiri de tot felul, mobile mărfuri, produse de camp ș. a.

3. Contra furtului de bani, bijuterii, valori, haine reciviale ș. a. prin spargere;

4. Contra grindinei: grâu, secară, orz, encurus ovăs, viță (vinea), plante industriale: cânepă, in, hîmei untrețuri, tabac ș. a.

Deslușiri se dau și prospecte se pot primi la agenturile noastre locale și cercuare mai în fiecare comună și direct prin

Agentura principală **„TRANSYLVANIA”** în Arad

Strada Széchenyi nr. 1. — Telefon nr. 899.

Asigurați contra grindinei: cucuruzul grâu, secara, ovézul și toată economia!